
Elektiv ortopedisk kirurgi

DOKTORAVHANDLINGER

IVAR ROSSVOLL

Regionsykehuset i Trondheim
7006 Trondheim
Ortopedisk avdeling

Det har ved mange sykehus vært svært lang ventetid på kirurgisk behandling av lidelser i muskel- og skjelettapparatet. Formålet med denne studien var å undersøke behovet for kirurgisk behandling av slike lidelser og hvordan dette behovet har endret seg gjennom en tiårsperiode. Videre ønsket vi å finne ut hvor stor andel av personer som ventet på operasjon som var arbeidsuføre, om de kom tilbake i arbeidet etter at de var operert og hvorvidt lang ventetid på operasjon virket inn på muligheten for å komme tilbake i arbeid. Det ble iverksatt tiltak for å redusere ventetidene på operasjon til et akseptabelt nivå, og det ble utarbeidet et system for registrering og overvåking av ventelisteregistre og en modell for beregning av ventelistens utvikling.

I løpet av den undersøkte tiårsperioden (1.9. 1986 – 31.8. 1996) var det en fordobling av det årlige registrerte behovet for kirurgisk behandling av kroniske lidelser i muskel- og skjelettsystemet. Man antar at denne økningen i hovedsak skyldes nye og bedre behandlingsmetoder og senket terskel for operativ behandling og i svært liten grad endring av sykdomsforekomst i befolkningen.

Om lag halvparten av personer som ventet på operasjon var yrkesaktive, og av disse hadde 42 % vært sykmeldt i perioder av ventetiden. Sannsynligheten for å være tilbake i arbeid ett år etter operasjonen var ni ganger mindre for pasienter som måtte vente over et år på behandling, sammenliknet med dem som fikk behandling i løpet av en måned.

Blant personer som var sykmeldte og hadde ventet mindre enn 6 md. på behandling, ble 58 % av sykepengeutbetalingene foretatt til personer som kom tilbake i jobb etter operasjon. Disse sykepengeutbetalingene kunne sannsynligvis ha vært unngått ved rask behandling.

I løpet av den undersøkte tiårsperioden lyktes det Ortopedisk avdeling ved Regionsykehuset i Trondheim å redusere ventetiden på operasjon for pasienter uten høyeste hasteprioritet fra et gjennomsnitt på 659 dager til 93 dager.

Denne prosessen tok imidlertid ti år, og det var nødvendig med mer enn en fordobling av den årlige operasjonskapasiteten i løpet av tiårsperioden.

- *Avhandlingens tittel*
  - Elective orthopaedic surgery in a defined population. Studies on demand, waiting times and incapacity for work
  - *Utgår fra*
  - Ortopedisk avdeling
  - Regionsykehuset i Trondheim
  - *Disputas 3.11. 2000*
  - Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
-

Publisert: 10. februar 2001. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 5. juli 2026.